

Kemijärven Musiikkiyhdistys ry:n historiikki

Kemijärven Seminaarin lopetettua toimintansa keväällä 1970 perusti entinen seminaarin musiikinlehtori Olga Naukkarinen taustavoimiseen paikkakunnalle musiikkiopiston. Pian kuitenkin todettiin, että tarvittiin vielä opiston hallinnosta riippumaton toimija tukemaan musiikkiopiston toimintaa. Muutenkin paikkakunnan musiikkielämä kaipasi virkistystä.

Joulukuun 12. päivänä v. 1972 kokoontui Suomulle ryhmä henkilöitä neuvottelemaan asiasta. Keskustelussa todettiin, että paikkakunnalla oli aiemmin toiminut Kemijärven konserttituki -niminen yhdistys, mutta sen toiminta oli vuosien kuluessa hiipunut. Kokous totesi, ettei sitä enää voitu herättää henkiin. Parempi vaihtoehto olisi kokonaan uuden yhdistyksen perustaminen.

Uuden yhdistyksen perustava kokous kutsuttiin koolle tammikuun 11. päivänä vuonna 1973. Kokouksessa olivat läsnä kalastusmestari Alpo Mäntyranta, rouva Helmi Mäntyranta, toimitusjohtaja Martti Kinnunen, rehtori Pentti Känninen, musiikkiopiston rehtori Olga Naukkarinen, lehtori Leena Vaara, opettaja Pirkko Ritola, opettaja Arvo Ritola ja opettaja Lauri Narkilahti.

Uuden yhdistyksen nimeksi päätettiin Kemijärven Musiikkiyhdistys ry. Sille laadittiin säännöt, joissa toiminnan tarkoituksiksi merkittiin konserttien järjestäminen paikkakunnalla, musiikkiopiston toiminnan tukeminen ja stipendirahaston ylläpitäminen.

Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin itseoikeutetusti musiikkiopiston rehtori Olga Naukkarinen. Ensimmäiseen johtokuntaan tulivat valituiksi Lauri Narkilahti, Alpo Mäntyranta, Martti Kinnunen, Leena Vaara, Pirkko Ritola ja Laura Narkilahti, joka sai hoitaakseen sihteerin tehtävät.

Konsertteja, konsertteja, konsertteja ...

Alusta asti yhdistyksen näkyvimpänä toimintamuotona on ollut yleisten konserttien järjestäminen. Heti alkajaisiksi helmikuussa 1973 pidetyssä kokouksessa uusi yhdistys ryhtyi puuhaamaan ensimmäistä konserttiaan. Ja niin päätettiin järjestää Polyteknikkojen orkesterin konsertti 8.4.73 Lepistön koululla. Seuraava toimikausi oli sitten jo täyden toiminnan aikaa. Marraskuussa konsertoiti Rovaniemen jousikvartetti Ammattikoulun salissa ja kuun lopulla järjestettiin "Soittava ja laulava Kemijärvi" -tapahtuma. Se radioitiin Yleisradion toimesta.

Olemassaolonsa aikana yhdistys on toiminut tasaisen varmasti järjestäen vuosittain keskimäärin 8 – 9 konserttia. Kaikkiaan toimintavuosien 1973 – 2012 aikana konsertteja on kertynyt 332.

Yhdistyksen järjestämissä konserteissa on esiintynyt useita satoja taiteilijoita. Joukossa on sekä kotimaisia että ulkomaisia muusikoita, runsaasti myös paikkakunnan omia taitajia. Kemijärvellä on kuultu vuosien varrella laulajia, instrumentalisteja, kuoroja ja yhtyeitä. Onpa luettelossa lausuntataiteilijoita, Kansallisoopperan baletti ja sinfoniaorkesterikin. Monet tänne saaduista taiteilijoista ovat tehneet loistavan kansainvälisen uran ja esiintyneet maailman merkittävimmillä konserttilavoilla, kuten La Scala, Metropilitan, Los Angeles, Tokio jne. Esimerkkeinä täällä konsertoineista taiteilijoista voidaan mainita baritonit Jorma Hynninen ja Matti Lehtinen, sopraanot Irma Urrila, Dilber ja Aulikki Eerola, basso Jaakko Ryhänen, pianistit Laura Mikkola, Izumi Tateno, Eero Heinonen, Erik T. Tavastierna ja Juhani Lagerspetz sekä kuorot Cantores Minores ja Tallinnan mieskuoro. Mielenkiintoisia konsertteja ovat olleet myös paikkakunnan omien taiteilijoiden ja kasvattien konsertit, joita niitäkin yhdistys on järjestänyt runsaasti.

Yhdistyksen konserttipaikkoina ovat olleet muun muassa Seurakuntasali, Kemijärven lukion sali, Lepistön koulun sali, Seminaarin juhlasali, Pyhätunturin Revontulikappeli, ja Musiikkiopiston sali. Kun Kemijärvelle valmistui uusi kulttuurikeskus, useimmat konsertit on järjestetty siellä.

Kaikkein merkittävin konsertti Kemijärven Musiikkiyhdistyksen historiassa on eittämättä ollut Radion sinfoniaorkesterin vierailu 9.10.2010. Ennakkovalmistelut vaativat valtavan työmäärän ja sitä toteuttamaan yhdistys organisoii monien eri tahojen yhteistyöprojektin. Varsinaisena konsertti-iltona Liikuntahalli oli ääriään myöten täynnä. Järjestäjien laskujen mukaan kuulijoita konsertissa oli noin 700.

Suuri menestys oli myös 9.12.2012 Kemijärven kirkossa pidetty konsertti. Jorma Hynninen ja Helsinki Brass Quartet keräsivät Joulun kellot -konserttiin 590 kuulijaa.

Stipendejä nuorille

Musiikkiyhdistyksen toinen tärkeä tehtävä on toiminnan alusta lähtien ollut nuorten lahjakkaiden musiikinopiskelijoiden tukeminen. Vuosittain on voitu palkita stipendillä jopa parikymmentä lasta tai nuorta ja kannustaa näin heitä opiskelussa eteenpäin. Useat stipendejä saaneista oppilaista ovat edenneet urallaan ammattilaisiksi asti.

Stipendirahaston kartuttamiseksi kehiteltiin monenlaisia menetelmiä. Ensimmäisiä toimenpiteitä stipendirahaston kokoamiseksi oli, kun vuonna 1974 maisteri Maija Vuornosken kotona järjestettiin kotikonsertti, jonka tuotot menivät yhdistyksen tilille. Samana vuonna painatettiin myytäväksi tuhat musiikkiaiheista postikorttia. Varoja hankittiin myös avustamalla Suomen kansallisoopperan baletin vierailua paikkakunnalla.

Merkittävin stipenditilin kartuttaja on kuitenkin aina ollut tarjoilun järjestäminen yleisten konserttien tai Musiikkiopiston musiikki-iltojen väliajoilla.

Myös useat yhteisöt ja yksityiset henkilöt ovat kartuttaneet stipendi- ja soitinrahastoa lahjoituksin.

Stipendeihin rinnastettavaa musiikkiopiston oppilaiden avustamista on ollut myös ilmaisen sisäänpääsyn tarjoaminen yhdistyksen järjestämiin konsertteihin.

Soittimia musiikkiopistolaisille

Stipendirahaston käyttötarkoitusta laajennettiin 1990-luvun alussa niin, että sen varoilla voitiin hankkia myös laadukkaita soittimia opiskelijoiden käyttöön. Näin musiikkiopistolle on kartutettu lainattavien soittimien määrää. Kasvavat lapset ja nuoret ovat voineet jatkaa soittamistaan ilman, että on tarvinnut välttämättä investoida oman soittimen hankintaan.

Kun Koillis-Lapin musiikkiopisto sai uudet upeat toimitilat, ensimmäisessä konsertissa Cantabile-salissa 1.10.1998 yhdistys lahjoitti oppilaiden käyttöön upean kontrabasson jousineen ja koteloineen. Yhdistyksen varoilla on hankittu myös flyygeli, sello, harmonikkoja, poikkihuiluja ja trumpetti, jousia ja välineistöä musiikkileikkikoulun käyttöön.

Yhteistyötä

Yhdistyksen tärkein yhteistyötaho on tietysti ollut musiikkiopisto.

Yhdistyksen aloitteesta järjestettiin vuosina 1973 – 1976 Soiva vappu -tilaisuuksia eri puolilla kaupunkia. Paikkakunnan muusikot kutsuttiin yhteiseen palaveriin päättämään päivän tapahtumista. Mukaan saatiinkin edustajia Musiikkiopistosta, Kallaan laulusta, Kallaan pelimanneista, VPK:n torvisoittokunnasta, Martti Kujanpään yhtyeestä, Rajasotilaskotiyhdistyksestä, Kulttuurilautakunnasta ja Tunturilan tanssikerhosta. Vappuna esiintyjät sitten jalkaantuivat pitämään tilaisuuksiaan eri kohteisiin. Ulkoilmakonsertti pidettiin Jaakontorilla torvisoittajien puhaltaessa Kestikerroksen parvekkeelta. Musiikkiopistolaiset pitivät vappumatinean Lukion salissa. Lisäksi esiinnyttiin erilaisin kokoonpanoin Rajavartioston ruokasalissa ja Suomun, Kultakeron ja keskustan ravintoloissa.

Yhteistyö Kemijärven kaupungin kulttuuritoimen kanssa on sujunut antoisasti. Lukuisat ovat ne konsertit ja tapahtumat, joissa yhdistys on vastannut musiikkiohjelmien hankkimisesta tai ollut muuten mukana käytännön järjestelyissä. Myös yhdessä Kemijärven Seurakunnan kanssa on järjestetty useita konsertteja. Sen lisäksi eräät yksityishenkilöt ovat luovuttaneet käyttöön tiloja tai tukeneet taloudellisesti yhdistyksen toimintaa.

Tärkein paikkakunnan ulkopuolella oleva yhteistyötaho on ollut Konserttikeskus ry. Valtiolta saamansa tuen johosta se on voinut tarjota ammattimuusikoiden konsertteja varsin kohtuullisin hinnoin myös maakuntiin.

Konserttitoiminnan tärkeimpiä rahoituslähteitä ovat olleet Kemijärven kaupungin ja Lapin taidetoimikunnan vuosittain myöntämät avustukset. Myös pääsylipputulot ja ohjelmien myynti kirkkokonsertteihin ovat olleet tärkeitä tulonlähteitä, mutta vain silloin tällöin on niillä päästy

plussan puolelle. Eri lähteistä on saatu joihinkin konsertteihin myös sponsoriapua.

Aktiivisia jäseniä

Musiikkiyhdistyksellä on ollut hyvä onni saada riveihinsä aktiivisia jäseniä. Hallituksen puheenjohtajan paikalla on istunut musiikkiopiston rehtori paria viime vuotta lukuunottamatta. Ensimmäinen puheenjohtaja, Olga Naukkarinen, toimi tarmokkaasti yhdistyksen perustajana ja käytännön toiminnan käynnistäjänä. Seuraava rehtori Kullervo Karjalainen jatkoi hänen linjoillaan. Vuodesta 1979 lähtien, 33 vuoden ajan, on puheenjohtajan tehtäviä hoitanut yhtäjaksoisesti Kaisa Akola.

Muita hallituksen toiminnassa pitkään vaikuttaneita henkilöitä ovat olleet muiden muassa: Lauri Akola 33 vuotta, Aulikki Nurminen 23 vuotta, Pentti Väyrynen 22 vuotta, Hilikka Patosalmi 19 vuotta, Päivi Onnela 18 vuotta, Lauri Narkilahti 16 vuotta ja Leena Juujärvi 11 vuotta.

Musiikkiyhdistyksen merkityksestä.

Kokoisekseen Kemijärvi on kautta aikain ollut kulttuurielämältään vilkas paikkakunta. On kuvantekijöitä, lausujia, näytelmäryhmiä, elokuvantekijöitä jne. Musiikin alalla on tarjonta ollut erityisen runsasta. Paikkakunnalla toimii useita eri kuoroja. Erilaisia soitinyhtyeitä löytyy tanssimusiikin esittäjistä rockbändeihin, harmonikkaorkestereihin ja kansanpelimanneihin.

Musiikkiyhdistys ei itse koskaan nouse esiintymislavalle, mutta se on tuonut oman merkittävän osansa Itä-Lapin musiikkielämään. Se on tukenut stipendein musiikkiopiston oppilaita heidän opiskelussaan ja hankkinut heille lainattavia soittimia. Yleisölle se järjestänyt mahdollisuuksia kuulla korkeatasoista taidemusiikkia omalla paikkakunnalla.

Kemijärvi 25.4.2013 Lauri Akola